

Danir ætla at fígga sethúsabygging í Klaksvík

Hava givið tilboð uppá at lata typuhús og fígga 60% av byggikostnaðinum. Eini 50 fólk í Klaksvík hava áhuga fyri tilboðnum

Umboðsmenn fyri danska eksportfirmaði Hovborg-gruppen, sum umfatir 15 typuhúsverksmiðjur í Danmark, hava verið í Klaksvík nú í nakrar dagar og kanna áhugan hjá fólki har fyri at keypa hús frá teimum og sum firmaði eisini skal fígga.

Fundur var í vikuni í Klaksvík við dansku umboðsmennin, har 50 fólk søgdu seg hava áhuga fyri tilboðnum frá teimum.

Fígga 60%

Hovborg-gruppen hevur givið eitt tilboð uppá at fígga 60% av sethúsabyggingini yvir 25 ár við einari rentu uppá 8 1/2% og kurs 95. 20 milj. kr. eru tókar til endamálið.

Vanliga plaga sparikassar og bankar at fígga 60% í sambandi við húsabygging, men í hesum føri verður tað Hovborg-gruppen. Teir rokna við, at Húsálans-grunnurin fíggar 20% sum vant, og at húsabyggjarin útvegar 20%.

Treytin fyri, at henda fíggingin kann fáast í lag er, at Hovborg-gruppen letur húsini. Talan er um dollar-lán, so tað er ein lítill vandi, um tað skuldi hent, at dollarin lækkar í virði í mun til dansku krónuna.

Kommunan skal veðhalda

Hovborg-gruppen setur eisini sum treyt, at Klaksvíkar kommunan veðheldur fyri teimum 20 milj. kr. í 25 ár. Sostatt verður

tað kommunan, sum kemur at taka um endan, um húsabyggjararnir ikki uppfylla treytirnar. Eksportfirmaði hevur valt fyra verksmiðjur av teimum fimtan til at bjóða fram í Føroyum. Húsini eru ymisk í stødd og prisi. T.d. kosta eini hús, sum eru í støddini 14x8 metrar 156.000 kr., og tá eru tey lyklaklár. Húsini eru tá útgjörð við teppum á gólvum, vaskimaskinu, uppvasimaskinu, hita o.o.

Húsabyggjarin skal útvega grundstykki og fundament.

Hovborg-gruppen er mest hugað fyri, at tað verða føroyskir handverkarar, sum seta húsini upp. Teir ætla, at nakrir fáir mans skulu koma úr Danmark at stíla fyri. Eisini ætla teir, at tað skulu vera føroyskir arbeiðsmenn, sum skulu gera jörð- og betonarbeiði í sambandi við byggingina, og at húsini verða flutt til Føroya við føroyskum farmaskipum.

Hvør einstakur, sum tekur av tilboðnum, skal gera ein sáttmála við Hovedgruppen. Hvør av teimum fyra verksmiðjunum hava ásett eitt minstamark fyri uppsetingum av húsum, og verður markið ikki rokkið, hækkað prísurin samsvarandi.

Umboð fyri býráðið í Danmark

Tiltakið kom í lag í sambandi við eina ferð, sum býráðsformaðurin og bókhaldarin hjá býráðnum gjørdur í Danmark í januar. Teir komu tá í samband við Hov-

borg-gruppuna gjøgnum eitt grannskoðarafelag. Gruppen spurdi seg fyri, um nekur sethúsabygging var í Klaksvík nú, og góvu býráðsumboðini tað svar, at kommunan fyri stuttari tíð síðan hevur ústykkið stórt lendi í býnum til sethúsabygging, men at eingin fígging kundi fáast í lag.

Umboðsmennir fyri Hovborg-gruppen komu so til Klaksvíkar og høvdu fund við býráðið um tað, sum teir høvdu at bjóða. Aftaná høvdu teir samráðingar við sparikassar og bankar í Føroyum og fingi at vita frá sparikassunum, at teir ikki fara at fígga nakra stórvægis húsabygging tey næstu 2-3 árin. Húsálans boðaði frá sínum vanligu fíggingarmáta, sum er helvtin av sparikassaláninum, og sum í hesum førinum ikki kundi fáast, so har gjørdist einki.

Umboðsmennirnir fóru so aftur til Danmark og góvu seinni boð um, at teir kundu fígga eina røð av sethúsum við tilsamans 20 milj. kr.

Vilja hava lánini umsitin í Føroyum

Hovborg-gruppen hevur eisini roynt at fáa sparikassa ella banka í Føroyum til at umsita lánini, men hesin spurningur er ikki greiddur enn.

Afturgjaldingin av lánunum ætlast at verða skipað so, at rentur verða goldnar tvær ferðir um árið, meðan lánini ikki fella til afturgjaldingar fyrr enn tey 25 árin eru farin.

tingnýtt

Troltiðin nú fyra mánaðir

Í ár og næsta ár verður aftur loyvt bátum uppá 55 brutto-tons at veiða við trolli á landleiðini, og hesi bæði árin verður givið loyvi at trola í fyra mánaðir í senn móti trimum undanfarin ár.

Tingið viðgjørdi í farnu viku uppskot frá fiskivinnunevndini um troling á landleiðini, og høvdu limirnir í nevndini fleiri uppskot.

Við atkvøðugreiðsluna við 2. viðgerð samtykti tingið uppskotið frá samlaðu fiskivinnunevndini um at loyva troling á landleiðini eftir somu reglum sum í fjør, men við teimum broytingum, at veiðutiðin verður longd til fyra mánaðir, frá 15. mai til 15. september, og at trý av veiðikjølunum verða økt, soleiðis at vestara markið á øki 1 kemur at ganga úr Settorvu á Viðoy í staðin fyri úr Norðbergi á Fugloy, at norðara markið á øki 3 kemur at ganga úr Ornanýpu í staðin fyri úr Kobbátanga, og at eystara markið á øki fimm kemur at ganga úr Snoppuni, (eystari armur á Saksun) í staðin fyri úr Múlanum. Hetta er ein øking upp á fyra fjórðingar.

Tað var drúgt orðaskifti áðrenn atkvøðugreiðsluna um spurningin fyri ella imóti troling. Talsmenn imóti troling førdur fram, at málið nú varð komið heilt skeivt fyri, og at einasta rætta loysnin er at flyta markið longur út. Sagt varð, at tað verður trolað eftir rundum fiski eisini og ikki bert eftir flatfiski, sum ætlanin var av fyrstan tíð, tá trolloyvi varð givið. Eisini varð fært fram, at eingin trolbátur brúkar flatfiskatrol, og at uppskotið, sum nú fylir, var ein ætlan at skapa ein nútíðar útróðrarmann.

Talsmenn fyri troling førdur fram, at veiðast skal eisini eftir rundum fiski í hóskaði stødd, men at studningur bert eigur at verða latin til flatfisk. Eisini varð nevt, at lógin, sum hevur verið galdandi seinna árin, hevur verið hóskaði, men at reglan um, at trolbátur, sum fiskar á ikki loyvdum øki, skal missa loyvi, er í strangara lagi.

Norðmenn veitt 54.000 tons

Norðmenn veiddu í tíðarskeiðinum 1968—74 tilsamans 54.317 tons við Føroyar, og av teimum eru 3.108 tons toskur ella 5,7%.

Hetta upplýsti Petur Reinert, landsstýrismaður, í ein-

um svari til Hilmar Kass úr sjálvstýrisflokkinum um norska garnafiskiskapin við Føroyar.

Petur Reinert upplýsti, at fyrispurningur er settur til fiskeridirektøren í Noregi um, hvussu veiðan hevur verið higartil í ár, og er svarið tað, at fyri 1974 varð, sum fiskað varð í gørunum fiskað í mánunum februar—mars, og tá lutóku o.u. 24 bátar. Lutókan higartil í ár hevur verið munandi minni enn í fjør, men tøl fyriliggja ikki enn.

Tað kann ikki sigast við vissu, um veiða norðmanna í ár er broytt nakað munandi sammett við árin frammanundan, segði Petur Reinert. Hann segði, at töluni frá 1968 til 1974 eru soleiðis háttáð, at tað ikki kann sigast, at stórvægis broyting hevur verið í veiðihátti teirra. Í fjør veiddu norðmenn 5.703 tons, og tað er væl minni enn árin frammanundan.

Hilmar Kass hevur eisini í fyrispurningi sínum vist á, at norðmenn hava brotið tann sokallaða svikasáttmálan í sambandi við veiðu teirra á Norðhavinum. Men landsstýrið kann ikki siggja, at nakað brot er gjørt.

Eftir reglunum má árliga veiðan hjá lutakarunum og hvørs fiskifloti, sum veidir við línu og gørunum á Norðhavinum, í mesta lagi vera 25% meira enn størsta veiðunøgðin í árinum 1968 til 1972, fráboðað til ICES, og brot á hesa reglu sæst ikki at vera gjørt sambært tey hagtøl, sum nú fyriliggja, sigur landsstýrið.

Allar lönir skulu prístalsviðgerast

Landsstýrið hevur lagt fram uppskot um nýtt prístalsgrundlag. Eftir hesum uppskoti skal Hagdeildin undir eftirliti av prístalsnevndini útrokna eitt prístal, sum 1. juni í ár verður sett til 100. Nevndin skal hava fimm limir. Sorinskrivarin skal útnevna formannin, og landsstýrið skal velja hinar fyra eftir tilmæli frá arbeiðsgevara og lentakarafelegunum.

Landsstýrið hevur samstundis lagt fram uppskot um prístalsviðgerð av lönun. Her miðar landsstýrið imóti, at allar lönir skulu prístalsviðgerast við sama krónutali fyri hækkingar í prístalinum. Skotið verður upp, at tímalönin skal hækkað við 60 oyrum fyri hvørji trý stig, sum prístalið hækkað í mun til 100. Hjá mánaðarlønnum verður skotið upp, at tímalönin hækkað við 105 kr. um mánaðin fyri hvørji trý stig.